

[Wilhelm.]

mæssigt svarer til besparelsen på arbejdsløshedsunderstøttelse og sociale budgetter, korrigeret for ændringer i indkomstskatte- og afgiftsprovenu. Der er ikke taget hensyn til, at energibesparelserne indtræder gradvis allerede i fireårsperioden, hvilket ville gøre nettoinvesteringerne endnu mindre (i alt for perioden ca. 7 mia kr.).

Energikvantummet, angivet i mio Gcal i 1981, bygger på oplysningerne i regeringens energiplan og repræsenterer oliebesparelsen ved den pågældende energibesparelse/alternative energiforsyning. For naturgassens vedkommende er tallet dog holdt langt lavere end i regeringens opgivelser, hvilket skyldes, at vi ikke er indforstået med, at et så værdifuldt råstof som naturgas uhæmmet skal anvendes som brændsel. Tallene angiver i øvrigt den årlige besparelse på importerede energiråstoffer som følge af de i den samlede fireårsperiode gennemførte projekter.

Valutabesparelsen er beregnet på grundlag af en gennemsnitlig Gcal-pris på 40 kr., svarende til opgivelserne i energiplanen. Det ses, at der som følge af fireårsperiodens projekter vil opnå en varig valutabesparelse på ca. 3 mia kr. årlig. Det er her forudsat, at naturgassen erhverves uden brug af fremmed valuta, hvilket der næppe er garanti for uden ekspropriation.

Den faktiske besparelse på hele energiregnskabet fra og med 1981 vil være 3 mia kr. årligt som opstillet valutabesparelse, korrigeret for udgifterne ved indvinding og levering (af platform) af den forudsatte mængde naturgas. Dette giver en faktisk nettobesparelse på 2-2½ mia kr. årlig, afhængig af den ansatte pris for naturgas af platform.

Når de foreslåede projekter samfundsøkonomisk bliver så fordelagtige (varige besparelser på 2-2½ mia kr. årlig efter 4 år med reelle nettoinvesteringer på gennemsnitlig ca. 2 mia kr. årlig), hænger det sammen med, at det ved opstilling af nettotalene er forudsat, at *alternativet er arbejdsløshed*. Denne forudsætning forekommer os realistisk for de nærmeste år, og det er en af grundene til, at vi foreslår opbygningen af den alternative energiforsyning koncentreret i denne periode, idet nettoudgifterne ved projekterne derved halveres.

Set i relation til de direkte statslige indtægter og udgifter er projekterne endnu mere fordelagtige. *Fra statskassens synspunkt er der tale om en overskudsforretning, selv i den periode, investeringerne står på*. Som forslagene er udformet er det kun investeringerne i naturgasanlæg, der påhviler staten, dvs. gennemsnitlig knap 1,5 mia kr. årlig. Samtidig mindskes arbejdsløsheden med gennemsnitlig 47.000 årlig, hvilket for hver beskæftiget giver staten besparelser på arbejdsløshedsunderstøttelse og socialforsorg samt merindtægter ved øget indkomstskatte- og afgiftsprovenu på tilsammen ca. 75.000 kr., i alt godt 3,5 mia kr. årlig. *I de fire år, udbygningen står på, vil det således forbedre balancen på statsregnskabet med gennemsnitlig 2 mia kr. årligt*.

Uanset hvordan udgifter og overskud fordeler sig mellem stat og el-selskaber og private, så står tilbage, at *den samfundsmæssige nettoinvestering på ca. 7 mia kr. i løbet af fireårsperioden skal finansieres*, og at den — alt andet lige — må finansieres ved udenlandsk låntagning på gennemsnitlig knap 2 mia kr. årligt. For en kortsynet betragtning kan det forekomme malplaceret at stille forslag, som forudsætter øget låntagning og dermed øget betalingsunderskud netop nu, hvor betalingsunderskuddet og gældsstiftelsen i forvejen er rekordhøj. Imidlertid må vurderingen af sådanne størrelser efter VS' opfattelse afhænge af, *hvordan* de opstår, henholdsvis *hvad* de anvendes til. Et dundrende betalingsunderskud, som skyldes masseimport af personbiler, som i sig selv giver anledning til et varigt og forøget betalingsunderskud (som følge af brændstofimport og udskiftning), kan f. eks. ikke sammenlignes med et midlertidigt betalingsunderskud, som på lidt længere sigt bidrager til en varig forbedring af betalingsbalancen, som tilfældet er med de foreslåede energipolitiske beskæftigelsesforanstaltninger.

Mens flertallets krisepolitik har bestået i en hæmningsløs låntagning, ikke primært for at sikre beskæftigelsen, men for at stabilisere forbruget for profittens skyld og for at tilskynde investeringer, som også på længere sigt giver arbejdsløshed og valuta- og betalingsproblemer, så består VS' energipolitiske beskæftigelsesforslag — som gerne må betragtes som led i en alternativ krisepolitik — i ved hjælp af en